

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Hanna Wróblewska

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 2017 Pana Posła Krystiana Łuczaka z 24 kwietnia 2024 roku w sprawie uchylenia w całości przepisów zawartych w ustawie z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

W pierwszej kolejności pragnę podkreślić, że w 2023 r. niezwłocznie podjęto prace przygotowawcze w celu utworzenia aplikacji, o której mowa w art. 1 pkt 5 cyt. nowelizacji. Pismami z 6 października 2023 r. Departament Ochrony Zabytków MKiDN (DOZ) zwrócił się do Narodowego Instytutu Dziedzictwa (NID) i Narodowego Instytutu Konserwacji Zabytków z prośbą o przedstawienie wstępnego kosztorysu oraz ewentualnych uwag w zakresie przygotowania aplikacji. Jednocześnie przekazano tym instytucjom założenia dla funkcjonalności aplikacji, które zostały przedstawione przez autorów ustawy podczas spotkań roboczych w resorcie kultury. Oceniono szacunkowe koszty stworzenia i utrzymania aplikacji, co planowano powierzyć jednej z instytucji podległych MKiDN.

Przeprowadzone od tamtej pory analizy wykazały liczne nieprecyzyjności i brak określenia szczegółów funkcjonalności aplikacji, jak również konieczność weryfikacji zgodności danych cyfrowych, niezbędnych dla funkcjonowania aplikacji, posiadanych przez NID, z wojewódzkimi ewidencjami zabytków. Zadanie weryfikacji tych danych jest realizowane niezależnie od prac nad wdrożeniem nowelizacji ustawy w ramach aktualnego budżetu resortu kultury.

Oprócz powyższego wdrożenie nowelizacji wymagałoby środków na zwiększenie zatrudnienia w wojewódzkich urzędach ochrony zabytków, stworzenie i utrzymanie aplikacji, wypłaty potencjalnych nagród za znalezienie zabytków archeologicznych czy pozyskanie danych o strefach zakazu prowadzenia poszukiwań innych niż wynikające z przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Środki te nie mogły zostać zaplanowane w budżecie Państwa na 2024 r., ponieważ ten został opracowany jeszcze przed ogłoszeniem omawianej nowelizacji w Dzienniku Ustaw 18 września 2023 r.

Resort kultury dołożył wszelkich starań do wdrożenia rozwiązań przyjętych przez Sejm RP, tym niemniej opisane powyżej trudności, nieprzewidziane przez autorów ustawy, uniemożliwiły realizację założeń nowelizacji. Wobec powyższego oraz biorąc pod uwagę liczne apele ze strony środowiska naukowego, sygnalizujące nieścisłości i potencjalne problemy, które może wygenerować wdrożenie omawianej ustawy, pani minister Bożena Żelazowska, Generalna Konserwator Zabytków, uznała, że konieczne jest jej uchylenie. Przychylając się do głosów sprzeciwu, które wpłynęły do organów państwa w ostatnim

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

czasie, grupa posłów wniosła do łaski marszałkowskiej poselski projekt ustawy o uchyleniu ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

W toku prac w sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu posłowie zdecydowali, że ze względu na liczne wątpliwości dotyczące ustawy należy przeanalizować i poprawić jej brzmienie, zapewnić warunki do realizacji wprowadzanych przez nią przepisów, a także stworzyć rozwiązania akceptowalne dla osób zajmujących się profesjonalnie ochroną dziedzictwa archeologicznego. W związku z tym projekt ustawy uchylającej został zmieniony na projekt zakładający przesunięcie terminu wejścia w życie nowych przepisów na 1 maja 2025 r. W takim kształcie ustawa została uchwalona przez Sejm 12 kwietnia 2024 r., a po podpisie Prezydenta RP – ogłoszona w Dzienniku Ustaw 26 kwietnia 2024 r. pod poz. 647.

Przesunięcie o rok *vacatio legis* nowelizacji z 13 lipca 2023 r. daje możliwość wypracowania przepisów zgodnych z zasadami techniki legislacyjnej i w sposób kompleksowy normujących poszukiwanie zabytków w Polsce. Intencją Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego jest przygotowanie aktu ustawowego niwelującego zagrożenia opisywane również przez Pana Posła Krystiana Łuczaka z mównicy sejmowej w czasie czytania ustawy ogłoszonej 26 kwietnia 2024 r. Zostanie opracowana rządowa propozycja zmiany przepisów, z uwzględnieniem stanowisk wszystkich zainteresowanych stron, w szczególności zaś środowiska naukowego. Dlatego zobowiązany będę za zaangażowanie Pana Posła Krystiana Łuczaka w wypracowanie optymalnych rozwiązań w omawianym zakresie. Jego doświadczenie legislacyjne oraz naukowe z pewnością będzie stanowiło niezwykle cenny wkład w prace nad poprawieniem przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Z poważaniem

z up. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

PODSEKRETARZ STANU

Andrzej Wyrobiec